

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 1

1-) Metinde hükümdar örneği hangi ana düşünceyi anlatmak için verilmiştir? (13 kelime)

Tek bir zatın

2-) Bir padişahın birçok isim ve unvana sahip olması, teklîğin çok yönlü görünmesine nasıl örnek olur? (14 kelime)

Kişi bir olduğu

3-) Bu misalden ilâhî hakikate geçildiğinde ilk olarak hangi alanların çeşitliliğinden söz edilir? (11 kelime)

Rububiyet, uluhiyet,

4-) Rububiyet mertebelerinde isim ve hallerin farklı olması, fakat birbiriyle bağlantılı bulunması neyi ifade eder? (13 kelime)

İlâhî tecellilerin ayrı

5-) Sanatın renkli ve çeşitli olması ile rububiyetin haşmetli olması arasında nasıl bir bağ kurulmuştur? (10 kelime)

Varlıklardaki çeşitlilik,

6-) Her âlemde bir ismin hâkim olması, inceleme yaparken nelere dikkat etmeyi gerektirir? (17 kelime)

O alanda öne çıkan

7-) Bir ismin bir dairede hâkim olması, diğer isimlerin yok sayıldığı anlamına gelir mi? Neden? (14 kelime)

Gelmez; çünkü diğer

8-) Nuranî perdeler ifadesi, Allah'ın uzak olduğu manasına mı gelir? (12 kelime)

Gelmez; O'nun tecellilerinin

9-) Metne göre yalnız kendi yaratılmışlığına bakmak yeterli midir? (11 kelime)

Hayır, çünkü

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 2

1-) Parçanın başındaki devlet başkanı örneği hangi hakikati kavratmayı kolaylaştırır? (13 kelime)
Allah'ın tek olduğu

2-) Bir padişahın halkın farklı kesimlerinde başka başka adlarla bilinmesi neyi ortaya koyar? (11 kelime)
Aynı zatın

3-) Bu örnekten hareketle Allah hakkında çok sayıda isim ve unvan zikredilmesi, O'nun birliğine aykırı mıdır? (8 kelime)
Aykırı değildir;

4-) Ef'alın cilvelerinin birbirini tamamlaması neyi düşündürür? (9 kelime)
Allah'ın fiillerinde

5-) Her âlemde bir ismin belirginleşmesi, Allah'ın isimleri arasında üstünlük yarışı olduğu anlamına gelir mi? (11 kelime)
Gelmez; sadece

6-) Çeşit çeşit sanat ve yaratılmışlar içinde rububiyetin görünmesi, yaratılışın hangi yönünü öne çıkarır? (8 kelime)
İhtişamlı, düzenli

7-) Bir ismin tek bir şeye sanki yalnız ona aitmiş gibi yönelmesi, ilâhî ilgide hangi özelliği öne çıkarır? (8 kelime)
Ferde özel

8-) Buna rağmen çok sayıda perde bulunduğunun söylenmesi hangi sebeple anlamlıdır? (12 kelime)
İnsanların ilâhî hakikati

9-) Hâlık ismi örneğinde cüz'î mertebeden en büyük mertebeye çıkmak neyi gerektirir? (12 kelime)
Dar bakışı aşmayı

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 3

1-) Parçada dünyevî hükümdar örneği niçin önce anlatılmıştır? (12 kelime)

Soyut bir hakikati

2-) Verilen örnekte adalet, yönetim, askerlik ve ilim gibi alanların ayrı anılması hangi fikri destekler? (12 kelime)

Tek merkezli bir

3-) Bu örneğin ardından Allah için birçok isim, nişan ve tecelliden söz edilmesi hangi düşünceyi kurar? (10 kelime)

Kâinattaki çokluk

4-) İsimlerin ve nişanların birbiri içinde görünmesi, Allah'ı tanımada nasıl bir hata yapmamayı öğretir? (10 kelime)

Bir ismi

5-) Kudretin tasarruflarında unvanların birbirini hissettirmesi ne demektir? (13 kelime)

Bir fiilde yalnız

6-) Başka isimlerin hâkim isme tâbi olması ne anlama gelir? (17 kelime)

Bir ismin öne çıktığı

7-) Her şeyi kuşatan bir ismin tek bir varlığa özel yönelmesi, Allah'ın bilgisinin ve ilgisinin hangi yönünü hissettirir? (8 kelime)

Hem kuşatıcı

8-) Bir ismin her şeyi kuşattığı hâlde tek bir şeye özel ilgi göstermesi hangi manayı taşır? (14 kelime)

Allah'ın genel hâkimiyeti

9-) "Kâinatı arkada bırakmak" ifadesi, düşüncede hangi değişimi ister? (10 kelime)

Benmerkezli ve

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 4

1-) Metinde padişah benzetmesiyle anlatılan yapı, birden çok yönetici mi yoksa tek yönetici mi gösterir? (3 kelime)

2-) Hükümdarın her tabakada kanun ve düzeniyle görünür kabul edilmesi, hangi idare anlayışına örnektir? (10 kelime)
Merkezden yürüyen,

3-) Misalin ardından Allah için zikredilen isim, unvan ve tecelli çeşitliliği hangi temel inanca bağlıdır? (3 kelime)

4-) Uluhiyet dairelerinde isim ve nişanların birbirinin içinde görünmesi ne tür bir ilişkiyi anlatır? (9 kelime)
İç içe

5-) Her âlemde bir ismin unvanının tecelli etmesi, o alanı anlamada nasıl bir yöntem sunar? (13 kelime)
O alandaki baskın

6-) Her varlık tabakasında özel tecelli bulunması, ilâhî hitabın veya ilginin hangi yönünü gösterir? (10 kelime)
Her seviyeye

7-) Her tabakada özel tecelli bulunması, genel ve özel arasındaki hangi dengeyi kurar? (12 kelime)
Genel kuşatıcılık ile

8-) Kişide görülen yaratılmışlık mertebesinde bütün kâinatın yaratılışına uzanan çizgi neyi gösterir? (14 kelime)
Aynı ismin dar

9-) Bu yükselişte yalnız kendi varlığını düşünmek neden yeterli görülmez? (12 kelime)
Çünkü ismin en

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 5

1-) Metinde verilen ilk misal hangi yönteme dayanır? (7 kelime)

Benzetme

2-) Hükümdarın her yerde “bilir” ve “görür” şekilde tasvir edilmesi gerçek bir bedenî bulunmayı mı, yoksa başka bir şeyi mi anlatır? (10 kelime)

Bedenî bulunmayı

3-) Bu örnekten sonra Rabbü'l-Âlemîn hakkında hangi genel sonuca geçilmektedir? (13 kelime)

Allah'ın rububiyet ve

4-) Haşmetli icraat, kudret tasarrufu ve hikmetli fiillerin birlikte anılması neyi gösterir? (11 kelime)

İlâhî işlerde

5-) Farklı sanatlar ve çeşitli varlıklarda rububiyetin görünmesi, kâinat hakkında nasıl bir okuma yapmayı sağlar? (12 kelime)

Kâinatı düzensiz parçalar

6-) Metinde kâinattaki her âlem ve toplulukta bir ismin öne çıktığı söylenirken ne kastedilmektedir? (12 kelime)

Her varlık alanında

7-) Genel anlamda her şeyi kuşatan isimlerin tek tek varlıklara yönelmesi hangi ilâhî özelliği hissettirir? (9 kelime)

Umumî hâkimiyet

8-) Hâlık isminin kişideki cüz'î görünümünden kâinattaki büyük tecellisine geçiş, hangi düşünme becerisini gerektirir? (11 kelime)

Parçadan bütüne

9-) Hâlık ismi üzerinden verilen örnek, tecelli mertebeleri hakkında ne öğretir? (17 kelime)

Bir ismin kişide görülen

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 6

1-) Parçanın girişindeki sultan misali hangi kavramı anlamaya hazırlık yapar? (8 kelime)

İlâhî isimlerin

2-) Hükümdarın temsilcileri, kanunları ve düzeniyle her tabakada etkili olması neyi ispat için kullanılmıştır? (11 kelime)

Tek bir

3-) İlâhî icraatın farklı ama birbirine benzeyen görünüm taşıması hangi sonuca götürür? (9 kelime)

Farklı işler

4-) Birbirine benzeyen ama ayrı ayrı görünen tecelliler, kâinatta nasıl bir düzen fikri verir? (10 kelime)

Uyumlu, bütünlüklü

5-) Sıfatların ve fiillerin tecellilerinin birbirini tamamlaması, ilâhî işler hakkında hangi hükmü doğurur? (12 kelime)

İlâhî işlerde eksiklik

6-) Küçük-büyük, özel-genel her tabakada özel tecelli bulunduğu ifadesi, mahlukat hakkında hangi dengeyi kurar? (17 kelime)

Her varlığın hem genel

7-) Allah'ın her şeye yakın olması hangi manayı taşır? (11 kelime)

Hiçbir varlığın

8-) Allah'ın her şeye yakın olması ile çok perdelerin bulunması arasında çelişki var mıdır? (11 kelime)

Yoktur; yakınlık

9-) Parçanın genel mesajı, Allah'ın isimlerini anlama konusunda hangi ölçüyü verir? (10 kelime)

İsimlerin çokluğunu

CEVAP ANAHTARI

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde hükümdar örneği hangi ana düşünceyi anlatmak için verilmiştir?

Tek bir zatın farklı alanlarda farklı unvan ve görünüşlerle tanınabileceğini anlatmak için verilmiştir.

2-) Bir padişahın birçok isim ve unvana sahip olması, teklîğin çok yönlü görünmesine nasıl örnek olur?

Kişi bir olduğu hâlde farklı görev ve makamlar sebebiyle çeşitli adlarla tanınmasına örnek olur.

3-) Bu misalden ilâhî hakikate geçildiğinde ilk olarak hangi alanların çeşitliliğinden söz edilir?

Rububiyet, uluhiyet, kudret, sıfatlar, fiiller ve sanat alanlarındaki çeşitlilikten söz edilir.

4-) Rububiyet mertebelerinde isim ve hallerin farklı olması, fakat birbiriyle bağlantılı bulunması neyi ifade eder?

İlâhî tecellilerin ayrı ayrı görünse de hepsinin tek bir hakikate dayandığını ifade eder.

5-) Sanatın renkli ve çeşitli olması ile rububiyetin haşmetli olması arasında nasıl bir bağ kurulmuştur?

Varlıklardaki çeşitlilik, onları idare eden kudret ve terbiyenin büyüklüğünü göstermektedir.

6-) Her âlemde bir ismin hâkim olması, inceleme yaparken nelere dikkat etmeyi gerektirir?

O alanda öne çıkan düzeni, özelliği ve manayı hangi ilâhî ismin daha belirgin yansıttığına dikkat etmeyi gerektirir.

7-) Bir ismin bir dairede hâkim olması, diğer isimlerin yok sayıldığı anlamına gelir mi? Neden?

Gelmez; çünkü diğer isimler de orada bulunur, ancak baskın olan isme bağlı şekilde görünür.

8-) Nuranî perdeler ifadesi, Allah'ın uzak olduğu manasına mı gelir?

Gelmez; O'nun tecellilerinin mertebeli ve kavrayışa göre farklı derecelerde anlaşılması manasına gelir.

9-) Metne göre yalnız kendi yaratılmışlığına bakmak yeterli midir?

Hayır, çünkü daha büyük yaratma mertebelerini düşünmeden ismin geniş manasına ulaşamaz.

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçanın başındaki devlet başkanı örneği hangi hakikati kavratmayı kolaylaştırır?

Allah'ın tek olduğu hâlde pek çok isim ve tecelliyle tanındığı hakikatini kavratmayı kolaylaştırır.

2-) Bir padişahın halkın farklı kesimlerinde başka başka adlarla bilinmesi neyi ortaya koyar?

Aynı zatın ilişki kurduğu alanlara göre farklı yönleriyle tanındığını ortaya koyar.

3-) Bu örnekten hareketle Allah hakkında çok sayıda isim ve unvan zikredilmesi, O'nun birliğine aykırı mıdır?

Aykırı değildir; aksine birliğinin farklı tecellilerle tanınmasını gösterir.

4-) Ef'alın cilvelerinin birbirini tamamlaması neyi düşündürür?

Allah'ın fiillerinde dağınıklık değil, hikmetli bir bütünlük bulunduğunu düşündürür.

5-) Her âlemde bir ismin belirginleşmesi, Allah'ın isimleri arasında üstünlük yarışı olduğu anlamına gelir mi?

Gelmez; sadece o alanda bir ismin daha açık görüldüğü anlamına gelir.

6-) Çeşit çeşit sanat ve yaratılmışlar içinde rububiyetin görünmesi, yaratılışın hangi yönünü öne çıkarır?

İhtişamlı, düzenli ve kuşatıcı terbiye yönünü öne çıkarır.

7-) Bir ismin tek bir şeye sanki yalnız ona aitmiş gibi yönelmesi, ilâhî ilgide hangi özelliği öne çıkarır?

Ferde özel alâka ve hassasiyet özelliğini öne çıkarır.

8-) Buna rağmen çok sayıda perde bulunduğunun söylenmesi hangi sebeple anlamlıdır?

İnsanların ilâhî hakikati derece derece anlayabilmesi ve tecellilerin katmanlı olması sebebiyle anlamlıdır.

9-) Hâlık ismi örneğinde cüz'î mertebeden en büyük mertebeye çıkmak neyi gerektirir?

Dar bakışı aşmayı ve bütün kâinatı içine alan yaratılış hakikatini düşünmeyi gerektirir.

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçada dünyevî hükümdar örneği niçin önce anlatılmıştır?

Soyut bir hakikati somut bir misalle daha kolay anlaşılır kılmak için anlatılmıştır.

2-) Verilen örnekte adalet, yönetim, askerlik ve ilim gibi alanların ayrı anılması hangi fikri destekler?

Tek merkezli bir idarenin çeşitli sahalarda farklı yönleriyle ortaya çıktığı fikrini destekler.

3-) Bu örneğin ardından Allah için birçok isim, nişan ve tecelliden söz edilmesi hangi düşünceyi kurar? Kâinattaki çokluk içinde ilâhî birliğin çeşitli yansımaları bulunduğu düşüncesini kurar.

4-) İsimlerin ve nişanların birbiri içinde görünmesi, Allah'ı tanımada nasıl bir hata yapmamayı öğretir? Bir ismi görüp diğerlerini tamamen dışarıda bırakma hatasına düşmemeyi öğretir.

5-) Kudretin tasarruflarında unvanların birbirini hissettirmesi ne demektir?

Bir fiilde yalnız bir yönün değil, başka sıfat ve isimlerin de sezdirilmesi demektir.

6-) Başka isimlerin hâkim isme tâbi olması ne anlama gelir?

Bir ismin öne çıktığı yerde diğer isimlerin de onunla beraber ama ikinci planda faaliyet göstermesi anlamına gelir.

7-) Her şeyi kuşatan bir ismin tek bir varlığa özel yönelmesi, Allah'ın bilgisinin ve ilgisinin hangi yönünü hissettirir?

Hem kuşatıcı hem de birebir ayrıntılı olduğunu hissettirir.

8-) Bir ismin her şeyi kuşattığı hâlde tek bir şeye özel ilgi göstermesi hangi manayı taşır?

Allah'ın genel hâkimiyeti içinde her bir varlığa ayrıca hususi bir ihtimamla yöneldiği manasını taşır.

9-) "Kâinatı arkada bırakmak" ifadesi, düşüncede hangi değişimi ister?

Benmerkezli ve dar bakıştan çıkarak küllî ve kapsamlı düşünmeyi ister.

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde padişah benzetmesiyle anlatılan yapı, birden çok yönetici mi yoksa tek yönetici mi gösterir?

Tek yöneticiyi gösterir.

2-) Hükümdarın her tabakada kanun ve düzeniyle görünür kabul edilmesi, hangi idare anlayışına örnektir?

Merkezden yürüyen, her yere tesir eden bir idare anlayışına örnektir.

3-) Misalin ardından Allah için zikredilen isim, unvan ve tecelli çeşitliliği hangi temel inanca bağlıdır? Tevhid inancına bağlıdır.

4-) Uluhiyet dairelerinde isim ve nişanların birbirinin içinde görünmesi ne tür bir ilişkiyi anlatır?

İç içe geçmiş ve birbirini destekleyen bir ilişkiyi anlatır.

5-) Her âlemde bir ismin unvanının tecelli etmesi, o alanı anlamada nasıl bir yöntem sunar?

O alandaki baskın ilâhî ismi fark ederek olayları o isim üzerinden okumayı sunar.

6-) Her varlık tabakasında özel tecelli bulunması, ilâhî hitabın veya ilginin hangi yönünü gösterir?

Her seviyeye uygun, ölçülü ve özel bir yönü bulunduğunu gösterir.

7-) Her tabakada özel tecelli bulunması, genel ve özel arasındaki hangi dengeyi kurar?

Genel kuşatıcılık ile kişiye veya türe özel ilginin birlikte bulunduğu dengesini kurar.

8-) Kişide görülen yaratılmışlık mertebelerinden bütün kâinatın yaratılışına uzanan çizgi neyi gösterir?

Aynı ismin dar bir sahadan en geniş sahaya kadar uzanan tecelli basamakları olduğunu gösterir.

9-) Bu yükselişte yalnız kendi varlığını düşünmek neden yeterli görülmez?

Çünkü ismin en geniş manası ancak bütün varlık âlemiyle birlikte düşünüldüğünde kavranabilir.

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde verilen ilk misal hangi yönteme dayanır?

Benzetme yoluyla bilinenden bilinmeyene geçme yöntemine dayanır.

2-) Hükümdarın her yerde “bilir” ve “görür” şekilde tasvir edilmesi gerçek bir bedenî bulunmayı mı, yoksa başka bir şeyi mi anlatır?

Bedenî bulunmayı değil, yetki ve idarenin her yere ulaşmasını anlatır.

3-) Bu örnekten sonra Rabbü'l-Âlemîn hakkında hangi genel sonuca geçilmektedir?

Allah'ın rububiyet ve uluhiyetinde çok çeşitli isim, unvan ve tecellilerin bulunduğu sonucuna geçilmektedir.

4-) Haşmetli icraat, kudret tasarrufu ve hikmetli fiillerin birlikte anılması neyi gösterir?

İlâhî işlerde hem güç hem düzen hem de amaç bulunduğunu gösterir.

5-) Farklı sanatlar ve çeşitli varlıklarda rububiyetin görünmesi, kâinat hakkında nasıl bir okuma yapmayı sağlar?

Kâinatı düzensiz parçalar olarak değil, tek bir terbiyenin eseri olarak okumayı sağlar.

6-) Metinde kâinattaki her âlem ve toplulukta bir ismin öne çıktığı söylenirken ne kastedilmektedir?

Her varlık alanında Allah'ın güzel isimlerinden birinin daha baskın şekilde görüldüğü kastedilmektedir.

7-) Genel anlamda her şeyi kuşatan isimlerin tek tek varlıklara yönelmesi hangi ilâhî özelliği hissettirir?

Umumî hâkimiyet içinde ferdî merhamet ve hususi alâkayı hissettirir.

8-) Hâlık isminin kişideki cüz'î görünümünden kâinattaki büyük tecellisine geçiş, hangi düşünme becerisini gerektirir?

Parçadan bütüne gitme ve küçük örnekten genel hakikati çıkarma becerisini gerektirir.

9-) Hâlık ismi üzerinden verilen örnek, tecelli mertebeleri hakkında ne öğretir?

Bir ismin kişide görülen dar tecellisinden başlayıp bütün kâinatı kuşatan büyük tecellisine kadar birçok derece bulunduğunu öğretir.

11sinif 24-soz-p02-yirmidorduncu-soz-birinci-dal-sultan-temsiliyle-esma-ve-rububiyet-mertebeleri - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Parçanın girişindeki sultan misali hangi kavramı anlamaya hazırlık yapar?

İlâhî isimlerin ve tecellilerin çokluğunu anlamaya hazırlık yapar.

2-) Hükümdarın temsilcileri, kanunları ve düzeniyle her tabakada etkili olması neyi ispat için kullanılmıştır?

Tek bir merkezden gelen idarenin farklı seviyelerde görülebildiğini ispat için kullanılmıştır.

3-) İlâhî icraatın farklı ama birbirine benzeyen görünüm taşıması hangi sonuca götürür?

Farklı işler arasında birlik ve uyum bulunduğu sonucuna götürür.

4-) Birbirine benzeyen ama ayrı ayrı görünen tecelliler, kâinatta nasıl bir düzen fikri verir?

Uyumlu, bütünlüklü ve tek kaynağa bağlı bir düzen fikri verir.

5-) Sıfatların ve fiillerin tecellilerinin birbirini tamamlaması, ilâhî işler hakkında hangi hükmü doğurur?

İlâhî işlerde eksiklik ve çelişki değil, uyum ve tamlik bulunduğu hükmünü doğurur.

6-) Küçük-büyük, özel-genel her tabakada özel tecelli bulunduğu ifadesi, mahlukat hakkında hangi dengeyi kurar?

Her varlığın hem genel ilâhî kuşatma içinde olduğunu hem de kendine ait özel bir ilgi gördüğünü gösterir.

7-) Allah'ın her şeye yakın olması hangi manayı taşır?

Hiçbir varlığın O'nun ilmi, kudreti ve tasarrufu dışında kalmaması manasını taşır.

8-) Allah'ın her şeye yakın olması ile çok perdelerin bulunması arasında çelişki var mıdır?

Yoktur; yakınlık hakikattir, perdeler ise bu hakikatin farklı derecelerden kavranmasını gösterir.

9-) Parçanın genel mesajı, Allah'ın isimlerini anlama konusunda hangi ölçüyü verir?

İsimlerin çokluğunu ayrılık saymadan, hepsini birlik içinde değerlendirme ölçüsünü verir.